

Espai Natural Serra d'Ensija- Rasos de Peguera

Castellar del Riu

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: A la zona nord de Castellar del Riu i Espinalbet.
Emplaçament A la zona nord-est del terme municipal.

Coordenades:

Latitud: 42.12708
Longitud: 1.78757
UTM Est (X): 399789
UTM Nord (Y): 4664597

Classificació

Número de fitxa 08050 - 112
Àmbit: Patrimoni natural
Tipologia Zona d'interès
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire: Natura 2000 – Àrea especial de conservació
Observacions protecció: PEIN, Llei 12/1985 i Decret 328/1992, de 14 de desembre.
Data aprovació: dt., 05/09/2006 - 12:00
Accés Fàcil
Ús actual: Social
Titularitat Privada
Titular: Varis propietaris.
Autoria de la fitxa Sara Simon Vilardaga
Data de registre de la fitxa: dv., 11/11/2011 - 01:00

Descripció

L'Espai natural denominat Serra d'Ensija-els Rasos de Peguera protegit pel Pla d'Espais d'Interès Natural abasta els àmbits administratius dels municipis de Castellar del Riu, Cercs, Fígols, Gósol, Saldes i Vallcebre, a la comarca del Berguedà, i del municipi de Guixers, a la comarca del Solsonès. El total de superfície que ocupa l'espai protegit és de 4.330,22 ha, de les quals 157,55 ha són del terme municipal de Castellar del Riu. És considerat com un dels espais naturals més notables de la subunitat meridional del Pre-pirineu oriental, sobretot per l'important grau de diversitat de paisatges que inclou, els més característics del Pre-pirineu oriental a l'Alt Berguedà i altres de singulars en aquest sector. Una àrea excepcional per la seva riquesa en alguns elements naturals, el seu interès biogeogràfic i per la destacable diversitat d'aquestes terres. En l'estatge subalpí i alpí d'aquest espai s'hi troben comunitats i espècies vegetals que són de molt difícil localització en altres serres de la mateixa subunitat (*Gentiana alpina*, *Potentilla nivalis*, *Carex ericetorum*,...), constituint un dels límits més meridionals a Catalunya on es pot localitzar vegetació alpina i subalpina. Aquesta és una de les característiques principals i més destacades de l'espai, i un dels principals motius per a la seva catalogació com a PEIN. Pel que fa a l'estatge montà hi ha un clar predomini de paisatges submediterranis en els que l'arbreda predominant és la roureda de roure martinenc amb boix (*Buxo-Quercetum pubescentis*) i amb aparició de fageda (*Fagion sylvaticae*) en algunes obagues. I ocupant grans extensions hi ha pinedes secundàries i primàries de pi roig (*Quercion pubescenti-petraeae* i *Deschampsio-Pinion*). Són remarcables algunes importants relíquies de les pinedes de pi negre amb neret (*Rhododendro-Pinetum uncinatae*) localitzades al vessant obac de la serra i als rasos culminals. A les àrees culminals supraforestals hi trobem prats i pastures calcícoles i també calcífuges, degut als importants processos de lixiviació dels materials carbonatats (*Festucion gautieri*, *Festucion airoidis*, *Nardion*). També hi ha una bona mostra de comunitats rupícoles de roques calcàries. La fauna representativa d'aquest espai és com la que es localitza en la zona del Cadí, però es considera una mica empobrida pel que fa als arctiodàctils; aquesta àrea es correspon amb el límit sud de distribució d'algunes espècies pirinenques. Pel que fa als amfibis i rèptils mostren una inversió faunística equiparable a l'espai de Busa-Bastets. La fauna invertebrada presenta algunes singularitats, com algunes espècies endèmiques o rares d'aràcnids (*Troglodyphantes orpheus*,...) i heteròpters (*Loricula pselafiformis*, ...).

Observacions:

La informació aportada en la fitxa ha estat recollida en la memòria: "Pla especial de delimitació definitiva dels espais PEIN: Serra del Catllaràs, Serra d'Ensija-els Rasos de Peguera, Serra de Queralt, Serra de Picancel i els Tres Hereus", elaborada pel departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, del març del 2000. Les coordenades es corresponen al Roc d'Auró.

Història

El Pla d'Espais d'Interès Natural va ser aprovat definitivament per la Generalitat de Catalunya l'any 1.992, pel Decret 328/1992, de 14 de desembre. A partir de llavors el règim normatiu de les zones és el que regula el Decret. Però degut a que les bases cartogràfiques emprades en l'aprovació del PEIN no tenien prou precisió i detall per a una identificació clara dels seus límits, el mateix PEIN, d'acord amb l'article 16 de la Llei 12/1985, d'espais naturals, va disposar la necessitat d'elaborar una nova cartografia. Aquesta cartografia va ser inclosa en el "Pla especial de delimitació definitiva dels espais PEIN: Serra del Catllaràs, Serra d'Ensija-els Rasos de Peguera, Serra de Queralt, Serra de Picancel i els Tres Hereus", elaborada pel departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, amb data de març del 2000.

Bibliografia

LLADÓ, Fina: "Els espais naturals protegits al Berguedà en el PEIN", L'Erol, 59, tardor-hivern 1998, pàgs. 27-32. Mapa i guia excursionista Rasos de Peguera-Serra d'Ensija. Col·lecció E-25, Pirineu i Prepirineu. Editorial Alpina, edició 2004-2005. Pla d'Espais d'Interès Natural. Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient. Edició a cura de la Direcció General de Patrimoni Natural, 1996 (1^a ed.).

